

EZOTERICKÉ LEKCIE I

RUDOLF STEINER

GA 266

Číslo 7

Hamburg, 3-3-'06

Každý, kto sa chce stať ezoterikom v teozofickom zmysle, musí trénovať svoj myšlienkový život, aby bola každá myšlienka dostatočne premyslená. Krátke myslenie je znakom materialistu. Teozofická ezoterika nesmie upadnúť do pohodlného myslenia. Predstavte si sociálnu demokraciu: Zmeňte pomery a človek bude mať lepšie životné a pracovné podmienky – to je viera v materializmus, krátka a klamlivá. Toto presvedčenie je veľmi paralyzujúce pre každé štúdium spoločenského života. Ako sa teraz môže teozof oslobodiť od tohto materialistického presvedčenia, že existencia a dokonca aj morálka by sa zlepšili, keby sa len zlepšili vonkajšie podmienky? Začnime úvahou, že každá zmena musí byť vykonaná ľudskými bytosťami, a preto každá podmienka, ktorá je spôsobená spoločenskému poriadku, vychádza z ľudských myšlienok a pocitov. Keď má človek túto myšlienku pevne v pamäti, môže sa oslobodiť od materialistického názoru, že všetko je spôsobené vonkajšími podmienkami.

Začínajúci ezoterik by mal zhromaždiť dôkazy, že k zlepšeniu sveta nedochádza vytvorením lepších vonkajších podmienok. Teozofia nám hovorí, že spoločenský poriadok vytvárajú muži a že je výsledkom ľudských myšlienok a pocitov. Takže človek by mal kultivovať myšlienky a pocity a nemeniť spoločenský poriadok. Ezoterik sa pýta: Odkiaľ pochádza tento stav, ktorý je hodný zmeny? A ak tento stav nie je zahalený prírodou, vidí, že tento stav bol spôsobený myšlienkami a vôľou ľudí, ktorí žili pred ním. Takže podmienky sú také, aké sú teraz, pretože muži ich tak urobili prostredníctvom svojich neadekvátnych myšlienok a pocitov. Duchovná veda chce

realizovať mocnú výchovu našich najvnútornejších duševných síl, aby sa spoločenský život formoval z iných myšlienok a pocitov. To znamená, že duchovná veda nemá žiadny patentovaný recept na to, ako sa to či ono má robiť na tom či onom poste, nikoho nesúdi, ale je veľmi presvedčená, že každý dospeje k správne mu úsudku, ak je preniknutý základné pravdy. Jednou takou pravdou je, že chudoba, bieda a utrpenie nie sú ničím iným ako výsledkom egoizmu. Treba sa na to pozeráť ako na zákon prírody. Muž je egoistický, len čo žije v súlade so zásadou: musím byť osobne odmeňovaný, musím byť platený za prácu, ktorú robím. Ezoterik si musí položiť otázku, či je práca skutočne to, čo udržuje život. Práca nemá význam, ak nie je riadená rozumne. To, čo slúži ľuďom, sa dá vyrobiť a vyrobiť iba prostredníctvom múdrosti, ktorú do toho vkladajú muži.

Úvaha o tom vo všetkých jeho možných fázach posilňuje myslenie. Sociálny demokrat, ktorý uvažuje o tom, ako vytvoriť prácu, aby sa zbavil nezamestnanosti, uvažuje v najvyššej miere antisociálne. Namiesto toho je hlavnou vecou, že práca by sa mala používať iba pre ľudské bytosti, aby vytvárali hodnotné produkty. V spoločenskej komunite musí pracovný impulz spočívať v oddanosti celku a nikdy nie v osobnosti človeka. Z toho vyplýva, že skutočný spoločenský pokrok je možný len vtedy, ak pracujem pre dobro celku. Inými slovami: Práca, ktorú robím, nesmie byť pre seba. Sociálny pokrok je úplne závislý od prijatia tohto tvrdenia, že človek nechce za svoju prácu dostávať zaplatené osobne. Muž dlhuje prácu spoločenskej komunite. Naopak, človek musí obmedziť svoju existenciu na to, čo mu dáva sociálna komunita. Aj protipól takéhoto sociálneho myslenia treba presne dodržiavať. Poznáte príklad, že krajčírka pracuje za malý plat a sociálni demokrati hovoria robotníkom: Vykorist'ujú vás. Teraz však krajčírka vyjde von a kúpi si lacné šaty, aby išla v nedeľu tancovať. Pýta si lacné šaty. Ale prečo sú šaty lacné? Pretože bol vykorisťovaný iný pracovník. Takže nakoniec, kto vykorisťuje pracovníka? Určite krajčírka, ktorá má na nedeľnom tanci lacné šaty. Ten, kto tu dokáže jasne myslieť, sa už vymyká rozlišovaniu medzi bohatými a chudobnými, pretože to nemá nič spoločné s bohatstvom a chudobou. Preto treba najprv vytvoriť základy, aby v budúcnosti muži tvrdo a oddane pracovali bez toho, aby mysleli na osobné výhody. Poznáte príklad, že krajčírka pracuje za malý plat a sociálni demokrati hovoria robotníkom: Vykorist'ujú

vás. Teraz však krajčírka vyjde von a kúpi si lacné šaty, aby išla v nedeľu tancovať. Pýta si lacné šaty. Ale prečo sú šaty lacné? Pretože bol vykorisťovaný iný pracovník. Takže nakoniec, kto vykorisťuje pracovníka? Určite krajčírka, ktorá má na nedeľnom tanci lacné šaty. Ten, kto tu dokáže jasne myslieť, sa už vymyká rozlišovaniu medzi bohatými a chudobnými, pretože to nemá nič spoločné s bohatstvom a chudobou. Preto treba najprv vytvoriť základy, aby v budúcnosti muži tvrdo a oddane pracovali bez toho, aby mysleli na osobné výhody. Poznáte príklad, že krajčírka pracuje za malý plat a sociálni demokrati hovoria robotníkom: Vykorisťujú vás. Teraz však krajčírka vyjde von a kúpi si lacné šaty, aby išla v nedeľu tancovať. Pýta si lacné šaty. Ale prečo sú šaty lacné? Pretože bol vykorisťovaný iný pracovník. Takže nakoniec, kto vykorisťuje pracovníka? Určite krajčírka, ktorá má na nedeľnom tanci lacné šaty. Ten, kto tu dokáže jasne myslieť, sa už vymyká rozlišovaniu medzi bohatými a chudobnými, pretože to nemá nič spoločné s bohatstvom a chudobou. Preto treba najprv vytvoriť základy, aby v budúcnosti muži tvrdo a oddane pracovali bez toho, aby mysleli na osobné výhody. Teraz však krajčírka vyjde von a kúpi si lacné šaty, aby išla v nedeľu tancovať. Pýta si lacné šaty. Ale prečo sú šaty lacné? Pretože bol vykorisťovaný iný pracovník. Takže nakoniec, kto vykorisťuje pracovníka? Určite krajčírka, ktorá má na nedeľnom tanci lacné šaty. Ten, kto tu dokáže jasne myslieť, sa už vymyká rozlišovaniu medzi bohatými a chudobnými, pretože to nemá nič spoločné s bohatstvom a chudobou. Preto treba najprv vytvoriť základy, aby v budúcnosti muži tvrdo a oddane pracovali bez toho, aby mysleli na osobné výhody. Teraz však krajčírka vyjde von a kúpi si lacné šaty, aby išla v nedeľu tancovať. Pýta si lacné šaty. Ale prečo sú šaty lacné? Pretože bol vykorisťovaný iný pracovník. Takže nakoniec, kto vykorisťuje pracovníka? Určite krajčírka, ktorá má na nedeľnom tanci lacné šaty. Ten, kto tu dokáže jasne myslieť, sa už vymyká rozlišovaniu medzi bohatými a chudobnými, pretože to nemá nič spoločné s bohatstvom a chudobou. Preto treba najprv vytvoriť základy, aby v budúcnosti muži tvrdo a oddane pracovali bez toho, aby mysleli na osobné výhody. Ten, kto tu dokáže jasne myslieť, sa už vymyká rozlišovaniu medzi bohatými a chudobnými, pretože to nemá nič spoločné s bohatstvom a chudobou. Preto treba najprv vytvoriť základy, aby v budúcnosti muži tvrdo a oddane pracovali bez toho,

aby mysleli na osobné výhody. Ten, kto tu dokáže jasne myslieť, sa už vymyká rozlišovaniu medzi bohatými a chudobnými, pretože to nemá nič spoločné s bohatstvom a chudobou. Preto treba najprv vytvoriť základy, aby v budúcnosti muži tvrdo a oddane pracovali bez toho, aby mysleli na osobné výhody.

Predpokladajme, že niekto vymyslí liek a chce si ho hneď patentovať. To ukazuje, že myslel na osobnú výhodu a že nie je naplnený láskou k celému ľudstvu. Lebo ak by preňho bolo najdôležitejšie zdravie mužov, bol by netrpezlivý oznámiť, čo obsahuje liek a ako sa vyrába. A stalo by sa niečo iné – bol by presvedčený, že liek, ktorý bol urobený s jeho citmi, bol lepší. Tu sme sa dostali k výroku, ktorý je v ezoterike veľmi dôležitý: Je potrebné prísť na spôsoby zušľachtovania duše. Ten, kto používa svoje myslenie na dosiahnutie prospešného pokroku, sa musí najprv postarať o to, aby boli ľudské duše zušľachtené. Tým umiestnime rosekruciánsky verš na koniec:

*Z tej sily, ktorú viaže všetky bytosti,
sa oslobodzuje človek, ktorý nájde sebaovládanie.*